

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za wzięcie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petitowy jednosłpaltowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 85 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmie interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 - 2 po poł. Pękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Pańny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

Dookoła sprawy polskiej.

„Trzeba stworzyć Europę środkową z Polską i przez Polskę“.

Tygodnik berliński „Mittel Europa“ przynosi w ostatnim numerze artykuł wstępny, nagląco do stworzenia bloku środkowo-europejskiego, aby potem nie było zapóźno.

Rosyjskie niebezpieczeństwo, wywodzi organ Fryderyka Naumanna — było wszystkim narodom środkowej Europy wspólne: Niemcom, Austriakom, Węgom i Polakom. Skazywało ich ono na oparcie się wzajemne o siebie, było ogniem, w którym związek uknąć było można. — Dziś to niebezpieczeństwo minęło! Ale ono wróci, musi wrócić! Jeżeli mimo to, ponieważ cgień nie płonie jeszcze pod naszymi stopami, odraczamy utworzenie związku obronnego i uzupełnienie politycznej, gospodarczej i duchowej wspólnoty życiowej — to nigdy celu tego nie osiągniemy, bo bez tego zjednoczenia musi pomiędzy nami wszystkim powstać z konieczności spór nieskończony. Samodzielna Polska, nie stojąca w żadnym prawnopństwowym stosunku do jednego z mocarstw centralnych, która wolna jest od jarzma rosyjskiego i nie ma żadnych już więcej pretensji do Rosji, musi się przeciw zwrócić przeciw nam, przeciw Austrii o Galicję, przeciw Niemcom o Poznań i Gdańsk.

„Nie jest to — pisze dalej „Mittel Europa“ — wcale wielkie państwo, jak np. państwo niemieckie, ażeby, odzielone od nas, znieść mogło, iżby jego redacy pozostawali poza jego związkiem państwowym; nie jest to żadna gospodarcza potęga światowa, któraby obok innych mocarstw europejskich jako równorzędny czynnik istnieć mogła“.

Gdzież są jego rzeki, wiodące ku zachodowi, gdzie są jego wyrzeża? Pozostaje ono wówczas tylko w swych gospodarczych stosunkach ze wschodem, jako opiekun tyche i musi wskutek swoich państwowo-gospodarczych interesów orjentować się politycznie ku wschodowi. Będzie ono wszędzie naszym wrogiem.

„Jakiemiś środkami — zapytuje w końcu cytowany organ — chcemy temu poważnie przeszkodzić? Jak chcemy Polskę nienasyconą otrzymaniem Galicji z nami rzeczowo związać? Jak — przeciw ewentualnemu oporowi Austro Węgier? Jakżi przymus znieście z naszej strony Polska? Od naszych przeciwników (co znaczy od przeciwników niemieckich rozwiązania sprawy polskiej przez Austrię) oczekujemy pozytywnej odpowiedzi.“

„Rosyjskie wydarzenia, otwierające pozornie przed Polakami nowe możliwości, stwarzające pozornie luksus z Europy środkowej, w rzeczywistości postawiły nas wszystkich w położeniu przymusowym: stworzenia Europy środkowej z Polską i przez Polskę. Gdyż także polacy muszą wie-

dzieć, iż mimo wszelkich sympatii nieuniknione niebezpieczeństwo ciężkiej nieprzyjaźni między nami i nimi zawiśnie, jeżeli teraz przez stworzenie Europy środkowej nie staniemy się prawnopństwowymi przyjaciółmi. Zmusza nas do tego samozachowawczość. Przymus stworzenia Europy środkowej, istniejący przez Polskę dla Niemiec i Austro-Węgier, jest zbyt oczywisty. Już jest po temu najwyższa para. Nigdy nie jest dobrze poprawiać błąd opóźnienia“.

Na drodze ku zjednoczeniu...

Znamienne uwagi na temat pogłoszek o unji personalnej Królestwa Polskiego z Austrią zamieszcza organ Al. Lednickiego „Echo Polskie“.

Organ b. prezesa komisji likwidacyjnej Król. Polskiego zaznacza, że rozwiązanie tego nie traktuje jako ostatecznego w sprawie polskiej, ale jako nowy, zresztą ważny etap w jej pochodzie ku zjednoczeniu i niepodległości. Kwestja ła ma znaczenie światowe i ostatnie słowo będzie w niej miała konferencja światowa między narodowa.

Nasza rzecz — jest wysnuć z ostatnich obrad Rady mocarstw centralnych odpowiednie wnioski. Jeżeli Niemcy zgadzają się na unję quasi personalną Polski z monarchją habsburską, to jest to z ich strony ustępstwo, którego wagi nie mogą nie docenić. Jeśli Niemcy uważają dotąd Austrię za forpożecie germanizmu w swym Drang nach Osten, to wejście Polski w trjalistyczną kombinację musiałoby kolosalnie zaważyć na losach i ewolucji historycznej Austro-Węgier.

Ewolucja ta nie mogłaby w każdym razie iść po linii oparcia germanizmu na wschód. Polska złączona na nawet unją czysto personalną, musiałaby wyrzucić olbrzymi wpływ na słowiańszczyznę Austro-Węgier, stać się ważnym bieżkiem, na który spoglądałaby opozycja antyniemiecka, jako na możliwego opiekuna i protektora. Gdyby w trjalizmie przyznało Polsce warunki podobne Węgom, wówczas otrzymałaby ona w delegacjach odpowiednią reprezentację. W delegacjach zatwierdzone są t. zw. sprawy wspólne, t. j. oprócz spraw, należących do ministerstwa wspólnych finansów i wojny, sprawy polityki zagranicznej.

Bez wątpienia w tych sprawach, w delegacjach, decydujących o związkach, o aljansach, głos polski byłoby prawie rozstrzygający i mógłby zaważyć na wszelkich kombinacjach przyszłych sojuszy.

Każdy, kto zna dotychczasową historję Galicji, wie dobrze, jak silne było stanowisko polskich delegatów i jak się z nimi liczone w delegacjach, gdy przychodziła na porządek dzienny kwestja trójprzymierza. Niemcy wiedzą o tem lepiej, niż ktokolwiek bądź.

* Komunikaty niemieckie.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 14 grudnia:

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechta Bawarskiego.

We Flandrii ogień artyleryjski był tylko w niewielu odcinkach ożywiony.

Na wschód od Bullecourt Anglicy usiłowali zdobyć z powrotem utracone rowy. Ponieśli oni krwawe straty i zostali odparci. Tutaj oraz w natarciu, podjętym na południe od Prouville, wzięliśmy jeńców.

Na południe od St. Quentin gwałtownymi atakami minowymi wyrządziliśmy nieprzyjacielowi znaczne szkody.

Front wojsk niemieckiego następcy tronu

Niemieckie natarcie wywiadowcze na północ-wschód od Craonne przysporzyło nam jeńców.

Front wojsk ks. Albrechta.

Na północ od St. Mihiel, na północ i na wschód od Nancy, oraz w okolicy Hartmannsweilerkopf spotęgowana działalność ogniowa francuzów.

Wschodni plac boju.

Rokowania w sprawie zawieszenia broni teczą się.

Front macedoński.

Nic szczególnego.

Wioski teren walk:

W niektórych miejscach między Brentą a Piave doszło w związku z drobniejszymi przedsięwzięciami do gwałtownych walk artyleryjskich.

Pierwszy general-kwatermistrz Ludendorff.

Pokój ogólny w ciągu kilku miesięcy.

LUGANO 15 | 12. „Popola Liberta“ donosi z Waszyngtonu:

Na naradzie z sekretarzem stanu i szefem marynarki prezydent Wilson oświadczył, że wystąpienie z koalicji Rosji musi doprowadzić do pokoju.

Ameryka nie widzi przeszkód zasadniczych do wszczęcia rokowań pokojowych.

W każdym razie, chociaż istnieje jeszcze duże kwestji spornych, pokój powszechny zawarty pewnie będzie w ciągu kilku najbliższych miesięcy.

Kontrrewolucja w Rosji.

STOKHOLM 15 | 12. Organ rządu rosyjskiego „Prawda“ pisze, że chociaż władze bolszewików uważały można za ustaloną, nie brak wysiłków, by zmusić rząd do ustąpienia. Kadeci i minimaliści uknuli spisek, by ująć w swe ręce władzę.

Projektowali oni wywołanie kontrrewolucji.

Konstytuanta rosyjska.

STOKHOLM 15 | 12. W ubiegły wtorek o godz. 2 po południu, w sali zebrań komitetu rewolucyjnego, nastąpiło otwarcie rosyjskiego Zgromadzenia konstytucyjnego.

Bolszewicy chcą, by pokój był zawarty w styczniu.

GENEWA, 15 | 12. „Prawda” oświadcza, że najżywniejsze interesy Rosji wymagają, aby pokój z nieprzyjacielem został zawarty w styczniu, z sojusznikami lub bez nich.

Nowa wojna.

AMSTERDAM 15 | 12. Biuro Reutersa donosi z Nowego Jorku:

Podług depeszy z Kuby Izby deputowanych uchwalila stan wojenny między Kubą a Austro-Węgrami.

Depoki nie będzie zawarty pokój.

GENEWA 15 | 12. Koalicja postanowila nie likwidować ekspedycji Sarail'a donoty, dopoki zawieszenie broni na terenie rosyjskim nie doprowadzi do pokoju i dopoki rząd grecki uzależnia mobilizację wojska od pozostania oddziałów Sarail'a na ziemi greckiej.

Odesa za bolszewikami.

GENEWA, 15 | 12. Przez ulice Odessy przeciągają oddziały Czerwonej Gwardji. Panują tam rozruchy.

Rozporządzenie wzywa robotników i żołnierzy do wzięcia udziału w walce z kadetami, Kaledinem i Kornilowem.

Chwila bieżąca.

— Urząd sprawiedliwości zatwierdził wydany przeciwko Kerenskiemu rozkaz aresztowania za dalsze prowadzenie wojny na zasadzie uniwersalnych traktatów tainych.

— „Echo de Paris” pisze: Z oświadczeń ministrów koalicyj na konferencji w Paryżu można wnioskować, że wojna trwać jeszcze będzie do jesieni 1918 roku.

— Korespondent stocholmski „Polskiej Agencji Prasowej” dowiadyuje się, że pogłoski o ustąpieniu Lednickiego z przewodnictwa w Komisji Likwidacyjnej są nieprawdziwe.

— Kadeci urządzili manifestację przed gmachem b Dumi.

— Z dobrze poinformowanego źródła donoszą, że na przesza gabinetu francuskiego Clemenceau, dokonano zamachu rewolwerowego.

— Według doniesień z miarodajnego źródła, wojska Kaledina poniosły pod Bietgorodem klęskę.

— „Solo” dowiadyuje się, że rząd angielski unieważnił wszystkie pozwolenia na wywóz towarów do Rosji.

— Dowódca floty morza Czarne-go zawiadomił, że wysłał przeciwko Kaledinowi silne oddziały marynarki.

Pismo biskupów do Ojca św.

Na zjeździe biskupów, który się odbył w tych dniach w Warszawie uchwalono przesłać do Ojca św. pismo biskupów polskich treści następującej:

Ojcie Święty!

My, biskupi metropolji warszawskiej, zebrani pierwszy raz na konferencji po ogłoszeniu Twojego orędzia pokojowego do naczelników i rządów narodów wplujących, upadając do stóp Twoich, wyrażamy Ci, Ojcie Święty, najgorętszą podziękę za słowa serdecznej zachęty i nawoływania do pokoju powszechnego oparte-go na sprawiedliwości. Ponieważ zaś naród nasz polski najciężiej ucierpiał wskutek pogwałcenia tej zasady, pokój taki zapowiadaj nam ulgiestą i kres ostateczny naszej ucięboli i niewoli.

Głos Twój, Ojcie Święty, jest gło-

sem ojca najlepszego tą samą miłością otaczającego wszystkie swe dzieci, znalazł on oddźwięk w sercach wszystkich ludów. Prosić prze-tę będziemy wytrwale i z pokorą Chrystusa, Księcia pokoju aby pragnienia Jego Namiestnika na ziemi zostały spełnione i zapanował wreszcie pokój powszechny.

A wiemy dobrze, że pokój ten tylko wtedy będzie trwały, jeżeli pracą wspólną pasterzy i owiec, usuwane będą przyczyny teraźniejszej wojny, wskazane przez Ciebie w encykanie „Ad beatissimi Apostolorum”.

Również największą i najserdeczniejszą wyrażamy podziękę za wydany kodeks prawa kanonicznego, odpowiadający nowoczesnym potrzebom: za tak dawno gorąco przez cały świat katolicki upragniony, który bezwątpienia stanie się źródłem odrodzenia dyscypliny i karności kościelnej, te może wyrażając uczucia, pokorne upraszamy dla siebie, kleru i ludu wiernego o apostołskie błogostawieństwo.

Co słychać nowego?

Wojna gospodarcza po wojnie.

Celem bojkotu towarów niemieckich we Francji po wojnie, francuskie koła syndykalistów połączyły się w związek pod nazwą „Union nationale intersyndykalé des marques collectives”. Fabrykanci wyroby swoje zaopatrują w znak ochronny „Unie France”.

Do unji tej przyłączyli się liczni fabrykanci francuscy.

Pokój koniecznością.

„Prawda” pisze w numerze wczorajszym:

Najżywniejsze interesy Rosji wymagają, ażeby pokój zawarty był najpóźniej w styczniu, bez względu na to, czy przystąpią doń koalicjanci, czy też nie.

Wiece pokojowe w Bułgarii.

Według oficjalnej gazety sołjskiej „Narodni Prawa” nie ma już najmniejszego powodu do jakiegokolwiek ograniczenia wiecew pokojowych, o ile stać one będą na gruncie legalnym. Cały naród i kraj pragnie pokoju, odpowiadającego historycznym tradycjom Bułgarii. Im więcej pokój ten się zbliża, tem bardziej i serdeczniej należy go powitać nie tylko ze strony polityków oficjalnych, ale i szerokich mas ludu.

Rewizja stosunków serbsko-austriackich.

Silne wrażenie w politycznych kołach austriackich wywołała treść ostatecznego odczytu wygłoszonego w Wiedniu przez znanego polityka i publicystę Zenkera.

Mówca wystąpił stanowczo za rewizją stosunku monarchji nadnadrzkiej do Serbji, której należy umożliwić rozwój ekonomiczny, za co Serbja pozostawałaby w ścisłym połączeniu gospodarczym z Austrią. Polityk niemiecki powtarza tu więc tylko to, co twierdzone przed wojną zawsze ze strony słowiańskich polityków w Austrii, którzy wówczas oskarżeni byli o uprawianie polityki serbsko-filiskiej.

Najlepszy sposób do osiągnięcia pokoju.

Według depeszy z Waszyngtonu, sekretarz marynarki, Daniels, oświadcza w ogłoszonym sprawozdaniu rocznym, że najlepszym sposobem zapewnienia trwałego pokoju jest przygotowanie się do wojny i noga do zwycięstwa, bez względu na to, jak długo

miałaby trwać wojna. To właśnie robi departament marynarki i robić będzie w dalszym ciągu. Projekt etatu marynarki amerykańskiej na rok przyszły przewiduje wydatki w sumie miliard dolarów, sekretarz marynarki dodaje przytem, że w ciągu trwania wojny potrzeba będzie żądać dalszych jeszcze funduszy.

W końcu sekretarz marynarki ogłasza, że zagraniczne punkty oporu floty amerykańskiej, których budowę uchwalono, rozpoczną działalność w roku przyszłym.

Czy Niemcy uderzą na Paryż?

Wedle pism paryskich panuje we Francji przekonanie, że Niemcy przetrucą wszystkie wojska z frontu wschodniego do Francji i Belgji.

„Homme Libre” (organ prezydenta Clemenceau) pisze: Musimy się pogodzić z tą myślą, że położenie jest poważne. Nie my blokujemy Niemcy, lecz naodwrot, my jesteśmy zagrożeni przez niemieckie łodzie podwodne, armje i szpiegów.

Na nowo rozpoczyna się pochód niemców na Calais i przez Verdun na Paryż; wojska nasze stoją w przedmniu najcięższych ataków, jakie w tej wojnie wykonano.

Zapał wojenny w Ameryce.

„Morning Post” donosi: Kongres amerykański zgodził się na wielkie wymagania wojenne. Amerykanie są zapaleni do wojny. Minister wojny oświadczył, że we Francji znajduje się obecnie tyle wojska amerykańskiego, ile wedle planu miano tam wysłać. Nowe oddziały zostaną wysłane, jak tylko będą gotowe do wymarszu.

Oświadczenie pełnomocnika rosyjskiego w Londynie.

Pełnomocnik rządu prowizorycznego rosyjskiego w Londynie oświadcza w pismach angielskich co następuje:

„Niemcy postawia warunki takie, że nawet leniniści obawiać się będą przyjęcia ich aby się nie narazić na pomstę ludu rosyjskiego.

Przyjaciele Rosji nie powinni wydawać sądów przedwczesnych o narodzie rosyjskim na podstawie czynów kilku szaleńców, którym udało się porwać za sobą zgłodniałe i spragnione pokójno masę.

Należy uzbroid się w cierpliwość i czekać, co uczyni jeszcze Kaledin, a z nim i lepsza część Rosji.

Flota amerykańska przed wyrzeczami Austrii.

Korespondent wojenny pisma „Secolo” zaznacza, iż pierwszym następstwem wypowiedzenia przez Wilegna wojny Austrii jest natychmiastowe pojawienie się floty amerykańskiej przed wyrzeczami austriackimi. Jednocześnie lotnicy amerykańscy oczynają brać czynny udział w walkach na froncie włoskim. To miało być też głównym powodem do ogłoszenia Austrii wojny.

Aresztowania we Włoszech.

Dzienniki donoszą o aresztowaniu byłych posłów Bovenne, Bruciarda i Dini, zawikłanych w sprawie Bolo. Rozkaz aresztowania wydał władze wojskowe.

Ukraińcy przeciw hetmanowi kozaków.

Cała prawie Ukraina wystąpiła wrogo przeciw zamiarom atamana kozackiego Kaledina, który chciał zająć Kijów i wywierać wpływ na opinię na Ukrainie. Ta ostatnia oświadczyła się za bolszewikami, wskutek czego cała akcja Kaledina spotkała się na Ukrainie z niepowodzeniem.

Pieśń konfederatów barskich

P. L. Mukułowska ogłosiła na łamach krakowskiego „Codziennego Kurjera Ilustrowanego” nieznaną pieśń konfederatów barskich, którą jej podyktował s. p. major Bogdański z pamiętników swego krewnego, konfederata barskiego, dotychczas drukiem nieogłoszonych.

Pieśń ta brzmi, jak następuje:

Na ordynansach w potrzebie Ojczyzny
 Stajem rycersko bez pozwy niemyj,
 Miłość jest znośić i odbierać bliżny
 W sprawie Narodu i Panny Maryjej.
 Słudzimy Panny, co zrodziła Boga,
 Pod Jej znakami święcimy nasze szable,
 Pod Jej opieką do zwycięstwa droga,
 Ona swem słowem kruszy moce djable.
 Chwała Ci Pani, co królujesz w niebie.
 My aljans z Tobą zawarli wjeździcie —
 Więć stawaj zawdy puklerzem w potrzebie
 Tym, co Ci wierność rzekli wiekucicie.
 Chwała Ci, Panno, Patronko tej ziemi,
 Tej naszej, nędznej dziś, Rzeczypospolitej,
 A miejże bacznosc nad sługami swemi,
 Co ci krew leją w ilości obfitej.

Żądania socjalistów niemieckich.

W „Vorwaerts” czytamy następującą odezwę zarządu socjalnej demokracji niemieckiej i komisji organizacji prowincjonalnej socjalnej demokracji Prus.

Wobec reakcyjnych machinacji i nieodpowiednich propozycji stosowanych do rządu, żądania socjalnej demokracji pozostają te same, co dawniej. Można je streścić krótko: całkowite usunięcie Izby Panów i Żądnych postanowień ograniczających, co do miejsca zamieszkania! (Dotyczy to tego miejsca projektu rządowego, gdzie wymaganiem jest od wyborcy dwa lata pobytu w danej gminie — inaczej nie może być wyborcą). Ogólne, równe, ta nie i bezpośrednio prawo wyborcze dla wszystkich obywateli powyżej lat 20-ty bez różnicy pól! Żądanie, które powinno wysunąć się na pierwszy plan właśnie po doświadczeniach tej wojny! Nowy podział okręgów wyborczych! Wprowadzenie wyborów proporcjonalnych, aby zapewnić słuszne przedstawicielstwo w parlamencie nawet mniejszości! Rozszerzenie praw przedstawicielstwa narodowego zamiast jego obcinania!

Dlaczego wybuchła rewolucja w Portugalji?

Pisma paryskie donoszą, że przyczyna rewolucji portugalskiej było niezadowolenie społeczeństwa z powodu złamania neutralności i wzięcia czynnego udziału w wojnie.

Popołanie na prezydenta rzeczypospolitej gen. Pimento di Castello, znanego przeciwnika Anglii, wprawile gabinety londyński i paryski w zdumienie.

Z doniesień liźbońskich posłów koalicyjnych wynika, że rewolucja w grudniu rzeczy skierowana jest przeciwko udziałowi Portugalji w wojnie.

Gabinety koalicyjne obawiają się, że wojskowy rząd liźboński odwoła wojska portugalskie z Francji. Oficjalna prasa paryska nie wątpi, że rewolucja portugalska wywołana była ruchem neutralistycznym.

KRONIKA.

Zmuszona smutną rzeczywistością Rada Op. m. Częstochowy w dniach najbliższych deleguje swych członków do obywateli ziemskich w okolicy, z prośbą o składanie na ich ręce ofiar bądź w gotówce, bądź w naturze na rzecz biedaków naszego miasta, których liczba wzrasta z dnia na dzień.

W Częstochowie nie oddziaływały już nawet najpiłomnienniejsze odeszwy, zubożenie tych, którzy dawniej mogli pospieszyć z ratunkiem i wesprzeć pojedynczą jednostkę, czy instytucję, jest coraz większe.

Nazwiska niedawnych ofiarodawców tkwią już na listach wspieranych, ostatnie środki wyczerpują się. Dlatego też R. O. m. Cz. widząc, że jedynie nasi ziemianie, których wielu stan finansowy nietylko nie pogorszył ale polepszył się mogą pomóc jej, zwraca się za pośrednictwem swych delegatów do obywateli ziemskich z prośbą: zechciejcie ratować zagrożony byt instytucji, która ocala i tysiącom, usłyszcie wołanie rodaków waszych, którym w murach Częstochowy serce się krwawi i którym leż już nie staje na opłakiwanie ich doli.

Kiedy w pobliżu Częstochowy w ogniu bojowym giną dobytek mieszkańców wsi, pismo nasze nawoływało do udzielania gościnny w miesieciach, którzy zmuszeni byli opuszczać chaty i dwory — dziś prosimy o rewanż.

Tym rewanżem niechaj będzie poparcie usiłowań R. O. m. Częstochowy.

Na intencję Rządu Polskiego

Wczoraj w sobotę 15 bm. o godz. 10 rano w kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej w bazylice Jasno-górskiej bawoją w naszym mieście J. E. ks. Biskup Kujawsko Kaliski Stanisław Zdzitowiecki odprawił uroczystą Mszę św. w asyście O. O. Paulinów.

Po skończonej Mszy św. chór Ja-snogórski pod kierunkiem p. Drobia odśpiewał „Boże coś Polskę”.

Wakutek niepomyślnej pogody na nabożeństwo przybyła niezbyt liczna garstka osób.

Wśród obecnych zauważyliśmy delegacje uczniów gimnazjum dyr. W. Płodowskiego i progimnazjum p. E. Jurkowskiej.

Po odprawieniu Mszy św. J. E. ks. Biskup wystosował następującą depeszę:
 Warszawa

Ekscelencja, Premier Ministrów Kucharzewski.

Dzisiaj na Jasnej Górze, przed-cudownym obrazem Matki Bożej Królowej Korony Polskiej a w latach niewoli i ucisku Gwiazdy naszej prze-wodniej, zantostam wraz z ludem gorące modły o pomoc i błogostawieństwo Boże dla Rządu Polskiego, na-czele którego Jego Ekscelencja, jako pierwszy minister stol. Niech sprawi to Bóg, aby Polska cała około swego Rządu zjednoczona ku odbu-

downie wolnej, silnej i szczerliwej Ojczyzny i jaknajprędzej zjedziata.

Z Jasnej Góry błogostawię Maszej pracy.

Biskup Zdzitowiecki.

Dziś nabożeństwo ku czci Artura Grottgera.

Redakcja naszego pisma, wraz z gronem ludzi dobrej woli, organizuje dziś, w niedzielę 16 b. m. uroczyste nabożeństwo ku czci Artura Grottgera, które odprawi ks. kan. M. Ciesielski o godz. 9 m. 45 w kościełku im. Marij.

Dzięki uprzejmości dyr. W. Płodowskiego, w czasie nabożeństwa pienia religijne odśpiewa między innymi chór gimnazjum T. O. S. pod kierunkiem p. Edwarda Makoszy, który przyrzekł, zamówienie swój osobisty współudział w wykonaniu śpiewów solowych.

Spodziewając się, że na nabożeństwo to przybędą wszyscy ci, którzy pragną złożyć hołd pamięci wybitnego artysty i patrioty polaka, zapraszamy na przedstawicieli władz miejskich, korporacji, zezwoleń i instytucji, zaznaczając, że osobne zaproszenia rozsyłane nie będą.

Na nabożeństwie ku czci A. Grottgera będzie obecnym J. E. ks. Biskup dr. St. Zdzitowiecki.

Wizytacja kościoła św. Rodziny.

J. E. ks. Biskup St. Zdzitowiecki przybędzie jutro w poniedziałek o g. 8 po poł. do kościoła św. Rodziny.

Nabożeństwo.

Jutro w poniedziałek 17-go b. m. J. E. ks. Biskup Stanisław Zdzitowiecki odprawi w bazylice Jasno-górskiej Mszę św. na intencję cesarza i cesarzowej Austrii w dowód wdzięczności za dar pary cesarskiej w postaci figury Matki Boskiej, która stanie na piedestale b. pomnika cara Aleksandra II-go.

Osobiste.

Bawil w naszym mieście rektor Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, prof. Laszoka, przybył w sprawie ustawienia figury Matki Boskiej, która ofiarował Częstochowie cesarz Austrii.

Za szkolnictwem.

W tych dniach przybył i bawi w naszym mieście delegat Depart. Wyznań i Oświecenia, prof. Morawski, który zapozna się ze stanem szkolnictwa średniego w Częstochowie.

Kto pragnie się uczyć lub uzupełnić swą wiedzę, a mieszka na prowincji, ten niech napisze do Kancelarii Kursów Gra-cjana Pyrka (Warszawa, S-to Krzaska 17), a wysłane mu będą, bezinteresownie: odnośne wskazówki i rady, jakie najlepiej przyjąć należy przy odpowiednim doborze nauk i racjonalnym sposobie studiowania ich.

Kursy Handlowe W. Nassalakiego

w Częstochowie, półroczne dla obojga płci. Informacji udziela i zapisy przyjmuje kancelarja kursów ul. Kosciuszki 23 m. 3 od 3. do 4. p. p.

Zarząd Miasta wodziącego „DZWIGNIA”

niżejszym zawiadamia swych członków, że d. 16 b. m. o godzinie 3 p. p. w lokalu sklepu ul. E. Marij 87 odbędzie się nadzwyczajne ogólne zebranie na które zarząd za-prasza członków sklepu. 1159

Dzisiejsze zebranie Częstochońskiego Stow. Właścicieli Nieruchom.

Zarząd częstochoń. Stow. właścicieli nieruchomości na zasadzie ustawy, zwołuje kwartalne zebranie na dzisiejszą niedzielę 16 b.m. o g. 3 i pół po południu de lokalu Stow. Przem.-Rzemieślniczego, ul. Panny Marji 9. Ponieważ na zebraniu tym będą rozpatrywane najżywniejsze kwestje, dotyczące realności miejskich, przeto zarząd nprasza o przybycie wszystkich właścicieli (chrześcijan) tak członków, jak i tych, którzy dotychczas członkami nie zostali.

Sprawy miejskie.

Na ostatnim posiedzeniu Magistratu omawiano i wydano decyzje w następujących sprawach:

O leczenie ubogich żydów.

Magistrat w stosunku do uchwały Rady miejskiej z dnia 6 bm. zajmuje stanowisko następujące: z prośbą odroczenia terminu ściągania należności za leczenie biednych żydów de chwili rozstrzygnięcia zażalenia gmin żydowskich w tej sprawie przez Radę Regencyjną Magistrat solidaryzuje się i postanawia wystąpić do władzy nadzorczej w tym punkcie jednomyślnie z Radą.

Do uchwały tej Magistrat nadał pewne zastrzeżenie, stwierdzając obronę interesów miasta przez tenże.

Odpowiedź na podanie urzędników.
W sprawie podania urzędników Rady Op. m. Cz. oraz żyd. Doraźnej Pomocy, Magistrat zajął stanowisko przychylnie.

O petycje przesyłań żydowskich.
W sprawie petycji T-wa Szerzenia Oświaty wśród robotników żydowskich i zaprzyjaźnionych z nim związków, jak również Strzechy Robotniczej, Magistrat zasadniczo stoi na stanowisku, że subsydyjować poszczególne związki i grup nie może.

Pomoc biednym żydom powinna być ześrodkowaną w rękach Doraźnej Pomocy dla żydów — dla chrześcijan zaś w R. O. m. Cz. Dlatego też jakiegokolwiek subsydyjum może być przyznane jedynie Doraźnej Pomocy.

Wysokość takiego dodatkowego subsydyjum czasowego, Magistrat proponuje maksymalne w wysokości mk. 1000 miesięcznie.

Posiedzenia Rady miejskiej.
Jutro 17-go, we środę 19-go i w sobotę 22-go grudnia r. b. o godz. 5 po południu, odbędą się posiedzenia Rady miejskiej.

Porządek dzienny zapowiada rozpatrzenie projektu budżetu m. Częstochowy na okres od kwietnia 1917 roku do 31 marca 1918 r.

Echa obrad nad budżetem.

Obrady nad budżetem m. Częstochowy w Radzie miejskiej wywołały w naszym mieście słuszne zainteresowanie.

Byłoby rzeczą niezmiernie cieszącą, gdyby zainteresowanie to szerokiej kół Częstochowy wypływało, z chęcią zapoznania się z gospodarką miejską, co jest poniekąd obowiązkiem każdego obywatela.

Niestety, jak przekonaliśmy się, wiele osób z pośród przybywającej obecnie w dużej liczbie publiczności w charakterze słuchaczy na posiedzenia Rady, powodowaną jest nie raz chęcią usłyszenia czegoś „sensacyjnego” e gospodarce w tej, czy innej instytucji, podlegającej zwierzchności zarządu miejskiego.

Tak też nieraz rozumiane są niektóre ustępy sprawozdań z posiedzeń Rady w prasie miejscowej, gdzie nieraz czytelnik dopatruje się „między wierszami” treści, której nie zamierzała dać redakcja pisma i powodowała się jedynie ścisłością.

Dodać też należy, że referenci poszczególnych działów, każdą pozycję winni szczegółowo omówić, iżby ogół nie był źle nieraz poinformowany.

Niestety zaszedł już wypadek niezpełnego omówienia jednej z pozycji budżetu, przez radnego referenta, co też należałoby sprostować.

Referenci działów budżetu.

Jak już pisaliśmy, dział ogólnego zarządu miasta referował rad. J. Zagórski.

Referat działu podatkowego objął r. Fogelbaum.

Majątek i długi m. Częstochowy — r. Sojka.

Rzeźnia miejska — r. W. Sachs, ewentualnie J. Zagórski.

Parki, plantacje miejskie, poczta i miejskie biuro meldunkowe — r. J. Skalmierski.

Szkoły — r. L. Nieprzecki.

Szpital — r. L. Tempel.

Dobroczytność — wiceprezes Rady inż. K. Wolke.

Jak przygotowano projekt budżetu.

Projekt budżetu m. Częstochowy przygotowywała komisja finansowo-budżetowa Rady w czasie 27 posiedzeń pod przewodnictwem prezesa Rady dyr. B. Kondratowicza, który poświęcił wiele czasu badaniu aktów w biurach Magistratu i opierając się na danych zebranych, referował na posiedzeniach komisji poszczególne punkty.

Dodać trzeba, że wobec zainteresowania obradami, należy udawać się wcześniej do sekretarza prezydium Rady p. Feliksa Dobruckiego (Tow. Kred. ul. Panny Marji 55) w dzień posiedzenia od godz. 10 r. do 1 po poł. po karty wstępu.

Sentencje Dep. żywnościowej.

Deputacja żywnościowa, pod adresem której przesyłane są różnej treści westchnienia i pobożne życzenia, ogłosiła w tych dniach obwieszczenie o sprzedaży żelówek zakończonych słowami: „Jedna rodzina może nabyć tylko jedną parę żelówek”.

Złosiłwi twierdzą, że najbliższe rozporządzenia Deputacji kończyć się będą słowami „Jedna rodzina może mieć tylko jeden żoładek”.

Wiś Dzierzkowice wzorem.

Włoszanie gm. Dzierzkowice zaofiarowali dla 30 dziewczynek z miasta ubrania, obuwie itp. Prócz tego wszystkie dzieci znajdujące się tam w przytulku, utrzymują swoim kosztem, dają im pożywienie 4 razy na dzień, przyczem mięso codziennie. Zawdzięczać to należy usilnej działalności ks. ks. Snawadzkiego, Witulskiego z Wójcina i pp. Rappard.

Godzina=Głos.

W trzecim z kolei artykule swym, poświęconym charakterystyce prasy codziennej warszawskiej „Deutsche Zeitung” pisze: „Równie „aktywny” organem jak „Godzina Polska” jest „Głos”.

Jutro na „Samopomoc” przy gimn. p. Chrzanowskiej.

Jutro, d. 17 b. m. odbędzie się w teatrze „Odeon” przedstawienie kinematograficzne na „Samopomoc” użyczenie gimnazjum p. Chrzanowskiej, wielkiego polskiego obrazu „Kościuszkę pod Racławicami”.

Szalachetny cel niesienia pomocy uczącej się młodzieży zasługuje na g. oracę poparcie szerokiego ogółu.

Pamiętajcie o gwiazdce dla żołnierzy polskich.

Zbliża się gwiazdka — dzień uświęcony wiekową tradycją, którego nawet w czasach najbardziej krytycznych oczekiwaliśmy niecierpliwie.

Wiemy, że i w tym roku o biednych dzieciach w ochronkach częstochońskich nie zapomną dobre panie, wiemy, iż znajdują się litościwe jednostki, które odwiedzają chorych w szpitalach.

Tak było zawsze i miejmy nadzieję tak zawsze będzie. Ale chcemy przypomnieć naszemu ogółowi, że są zapomniani, o których w dniu gwiazdki pamiętać musimy.

Zdała od ciepła ogniska rodzinnego znosi chłód i niewygody żołnierz polski-legjonista, spadkobierca przyskazań testamentu ojców i dziadów, bojownik o wolność naszą, który każdej chwili gotów krew swą młodą przelać dla świętej sprawy.

Czyż zapomnimy o nim? Czy będzie pasierbem własnego społeczeństwa?

Dzień ten już tak niedaleki, a więc kogo stać jeszcze na to, niechaj spieszy z pomocą, niech złoży ofiarę w postaci bielizny, ubrania ciepłego, czy datku pieniężnego na gwiazdkę dla żołnierzy polskich, a redakcja naszego „Gońca Częstochońskiego”, chętnie pośredniczyć będzie i przymie podkreślamy — nawet najskromniejszą ofiarę.

Z „Paryskiego”.

Dziś w teatrze „Paryskim” demonstrowany będzie wybitny i cieszący się wszędzie ogromnym powodzeniem dramat w 5-ciu aktach p. t. „Kobieta i pieniądz”. W roli głównej występuje słynna artystka kinematograficzna Maryja Carmi.

Nad program „Polidor i jego koty” wielce komiczny obraz.

Z „Odeonu”.

Dziś w teatrze „Odeon” niezwykle sensacyjny obraz „W krainie lwów i panter”, niezmiernie sensacyjne przygody kapitana Olivera Pierra w 6-ciu wielkich aktach w wykonaniu najwybitniejszych artystów sceny kopenhaskiej.

Rzecz dzieje się w Afryce, Ameryce i na wyspach Kanaryjskich.

Dziś w niedzielę o godz. 3 po poł. specjalne przedstawienie dla młodzieży, którego program zapowiada między innymi „Kościuszkę pod Racławicami”.

„Dzieci skazanego”.

W teatrze „Ludowym”, przy ulicy Krakowskiej nr. 18, dziś o godz. 5 ej po poł. odegrany będzie dramat p. t. „Dzieci skazanego”.

Oni i my.

Na święta Bożego Narodzenia otrzymają podwójną rację cukru żydzi na prowincji. Jednocześnie, jak donosi prasa żydowska, niektóre gminy żydowskie już rozpoczęły starania o wyznaczenie dla nich na Wielkanoc: mąki pszennej, cukru, ziemniaków i wódki (!). Na ubiegłe święta Kuczek, Sądnego Dnia itd. żydzi również otrzymali dodatkowe produkty.

Ze szpitala na Zawodziu.

W szpitalu na Zawodziu znajdują się obecnie 64 osoby — w tem 30 kobiet i 34 mężczyzn.

Kradzieże.

J. Blumowi (Nowy Rynek) skradziono 15 mk. gotówka.

J. Blumenfeldowi (Stary Rynek) skradziono 2 kwarty masła.

Organizacja — to nasza siła!

Z teatru.

„Królowa kinematografu“.

Jest to niemal zwyczajem, że zespoły bawiące na gościnnych występach dni kilka, „na wyjezdny” grają zwykle najgorzej sztuki najslabsze. Tym razem „Królowa kinematografu” była szczęśliwym wyjątkiem i nie potwierdzała tej zasady.

Wesgła, dość melodyjna i pełna pomysłów jeszcze niewyzyskanych. „Królowa kinematografu” podobała się ogólnie licznym zebranym widzom.

Tabela nieurzędowa

wygranych II Loterii Klasowej Rady Głównej Opiekuńczej.
W 5-ym dniu ciągnięcia V klasy

główne wygrane padły na numery następujące:

- Mk. **75.000** na Nr. 13529
- Mk. **4.000** na Nr. 418
- Mk. **3.000** na Nr. 40891
- Mk. **2.000** na Nr. Nr. 3886 29551.
- Mk. **1.500** na Nr. Nr. 24069 29508
- 82351 34892
- Mk. **700** na Nr. Nr. 5147 5498
- 16198 16467 18064 22175 22752 25877
- 26870 27189 22958 33193 33958 35756
- 36353 38545 39682.
- Mk. **500** Nr. Nr. 488 8228 6349
- 8953 9557 12928 15231 18470 31689
- 33888 34973 34901 35659.
- Mk. **350** na Nr. Nr. 100 2470
- 12050 18438 15980 16340 25157 25447
- 26105 26280 26386 27487 30705 38434
- 35061 37729 40268.

Odpowiedzi od Redakcji.

Ciekawej. Prosimy o pofatygowanie się do Redakcji w godz. od 11 do 1 po poł.

Panu S. B. Za „Uwagi nad budżetem m. Częstochowy” dziękujemy. Umieścimy w jednym z najbliższych numerów „Gońca”.

Czytelnikowi J. S. Wypadek, jaki Pan opowiada w swym liście r.ż. czywiście przykry. Raczy jednak Szan. Pan zwrócić się w tej kwestii do T. wa Lékarskiego m. Częstochowy.

Zapisujcie się na członków Polskiej Macierzy Szkolnej.

Dyrekcja koncertowa Alfreda Straucha
Teatr Paryski Wtorek dn. 8 stycznia 1918 r.
o godz. 8 wieczorem

Jedyny wielki koncert
BRONISŁAWA
HUBERMANA

genialnego skrzypka-wirtuoza

Szczegóły w programach
Bilety od 2 do 10 Mk. w księgarni F. Rolnickiego.

KALENDARZE

na 1918 r. nadeszły: ścienne terminowe, kieszonkowe, biurkowe; książkowe. Prenumeraty pism krajowych i zagranicznych z odnoszeniem do domów. Ogłoszenia do pism krajowych i zagranicznych Kościuszki 11 róg ul. P. Marii

Do Stowarzyszenia Spożywczego „OBROŃA”

nadeszły na sezon świąteczny suszone owoce, jako to: sliwki, gruszkę, jabłka i t. p.

CENY PRZYSTĘPNE.

Fabryka Albumów

w Częstochowie ul. Ogrodowa 4. poleca na gwiazdkę

Albumy do fotografii i kart pocztowych Nesesserki. Fudełka do rękawiczek. Ramki do fotografii. Tezki do pisania. Stalugi do albumów w wielkim wyborze. Ceny fabryczne. 1153-

Baczność!!! Baczność!!! NA GWIAZDKĘ

dotychczas darmo do każdego tuwina fotografii lub pocztówek **postrzeż** zakład mój urządzony jest według najnowszych wymagań techniki. Pomimo drożyzny artykułów fotograficznych ceny pozostały bez zmiany. Pierwszorzędny zakład fotograficzny p. f. „Apollo” Częstochowa ul. Panny Marii 22. 0297-

Kupię 24 krzesła wiedeńskie, 6 stołków sklepowych, stół długi, 8 okien firanek rolet z lambrakinami, obrazy do udekorowania ścian, i jeden obraz Matki Boskiej, dobry plater stołowy, chodniki sprzęty do kuchni. Zgłoszenia w „Gońcu” pod Jan. 0268-

Do wynajęcia 2 pokoje z kuchnią i 1 pokój pojedynczy Kościuszki 33. 1160-

Fabryka Cukrów

Władysława Webera ul. Kościuszki 19 Poleca znakomite irysy, karmelki w różnych gatunkach oraz wyborowe marmelady na cukrze, malinowa, truskawkowa, wiślowa, sliwkowa, jabłkowa, pomarańczowa, porzeczka, miodowa i agrestowa ceny przystępne. 1154-

Futro męskie (filki) do sprzedania Szkolna 1 nr. 4. 1157-

LICYTACJA W pojedynkę 17 grudnia r. b. o 10-ej rano Komisarz Sądowy sprzedawca będzie przez licytację używane warszaty stolarskie i meble przy ul. Panny Marii 57.

Potrzebny stróż Szkolna Nr. 15 1161-

Hotel Krakowski w Częstochowie. Sprzedam paręset butelek starego wina Węgierskiego z oszłon polowania w Spale Górska Rosyjskiego Aleksandra II. Dyplom uznania i Wielki Medal Złoty 1164-

10 centarów trawy Mateuski na pół z koniżycą do sprzedania Ost. Grosz ul. Gońca Nr. 17 1159-

Potrzebny chłopiec do tokarni szelanej Jasnogórska Nr. 42 1163-

Potrzebna korepetytorka języka polskiego specjałność Matematyka Oferty w Adm. Gońca

Potrzebny sługa do koni na wieś z dwoma poszykami na ordynarję Wiadomość w Adm. Gońca 1162-

21 jeden z kuchnią pokoje do wynajęcia od 1 go stycznia 1918 r. Piętna Nr. 11 1168-

Intendent zdolny/potrzebny na prowincję Zgłoszenia (tylko pisemne) przyjmuje Częstochow. wiek Towar. Poś. Ounc. ul. Kościuszki 11.

2-a Loteria Klasyczna

na rzecz Towarzystwa Rolniczo-Oświatowych

23.500 zasadniczych losów, na które pada połowa t. j. 11,750 wygranych i 10 premji.

Oplata za cały los 24 marki.

Główne wygrane: 350.000, 250.000, 200.000, 180.000, 140.000, 130.000, 120.000, 115.000, 110.000, 100.000, 80.000, 50.000, 45.000, 40.000, i wiele innych na ogólną sumę 2.705.700 mk.

Największe wygrane — najmniejsza liczbę losów.

Ciągnięcie I-ej klasy 21 i 22 lutego 1918 roku.

Zgłoszenia przyjmuje Zarząd w Warszawie, Królewska 23. 0299-

Kartofle.

Sprzedaż kartofli na kupon C-D ser. XXI w ilości 10 funtów na osobę za 80 fenigów rozpocznie się dnia 18 b. m. według następującego rozkładu:

We wtorek dnia 18 grudnia r. b. winni się zgłosić po zakup kwitów na kartofle do swoich biur okręgowych mieszkańcy: I Okręgu kupujący chleb w punkcie sprzedaży Nr. 1 ul. Mirowska II Okręgu — nr. 4 ul. Nadrzezna 78 IV Okręgu — nr. 16 ul. Panny Marii 9 VIII Okręgu — nr. 31 ul. Kościuszki 46 IX Okręgu — nr. 34 ul. Stary Strądom X Okręgu — nr. 37 ul. Barbary 28 XI Okręgu — nr. 28 ul. Krakowska 32 XII Okręgu — nr. 9 ul. Warszawska 54 Kartofle na męcy wykupionych kwitów wydawane będą u Peltzerów

MIĘSO.

W niedzielę dn. 16 grudnia 1917 r. w 12-najtkach okręgowych sprzedawane będzie mięso na wszystkie litery na kupon nr. XIII i pozostałe kupony nr. XII w ilości nr. 13 (ul. Kościuszki nr. 18) na kupon nr. XIV od 7-ej do 10-ej rano. Po terminie mięso niewykupione będzie sprzedawane bez kuponów, na legitymacje po jednym funkcie na rodzinę.

Miejska DEPUTACJA ŻYWNOSCIOWA w Częstochowie.

Uprzejmie prosimy Sz. prenumeratorów o uregulowanie zaległej prenumeraty Administracja.

Ofiary

W myśl odezwy ks. Wróblewskiego na Bezdolne dzieci N. B. mk. 5 kwit 334 Na biednych do uzn. redakcji Beziemnie mk. 1 00 kwit 335

Na internowanych legionistów uczeń. Gimnazjum p. Chrzanowskiej Mk. 48 fen. 65 i rb. 3 kop. 52 kwit 340, 341 J. C. rb. i kwit 342 Teofil N. Mk. 2 kwit 343 Krajowski Brön. Mk. 3 kwit 344 K. S. Mk. 2 kwit 345 Wielkopolanin Mk. 40 347

W myśl odezwy ks. Wróblewskiego, S. Kleszczyński Mk. 20 na gwiazdkę dla Bezdolnych dzieci zaszczerzone na niepalenia cygar. kwit 346.

Pianinka ratynowa nauczytelka uczeni-ca profesorów: Szelecejań Michalowskiego z patentem konserwatorium Warszawskiego i patentem Instytutu Maryjskiego, pragnie przyjąć kondyję na wal. Wiadomość Częstochowa Ogni-stko Rodzime ul. P. Marii Nr. 58 1149-

Teatr „PARYSKI” ul. P. Marji 19.

Program sobota 15 niedziela 16 i czwartek 20 grudnia r. b. włącznie.
TYLKO 3 DNI TYLKO 3 DNI

KOBIECJA I PIENIĄDZ

czyli DLA SŁAWY UKOCHANEGO

Wybitny dramat życiowy w 5-ciu wielkich aktach w roli głównej
MARJA CARMİ

Nad programem

POLIDOR i JEGO KOTY

(Bardzo komiczne)

Dla dzieci wejście wzbronione — Muzyka: Kwintet Artystyczny.
Szczegóły w programach i afiszach.Teatr „Ludowy”
Krakowska № 13.w Niedzielę dn. 16 grudnia
na cel dobroczynnyDZIECI
SKAZANEGOdramat w 5 aktach z prologiem
JULJUSZA BARBIER'A,
przetłomaczony przez Ignacego
Kalińskiego.

Początek o godz. 5 po poł.

Ceny miejsc od 2 m. do 50 fen.

Bilety nabywać można w kasie teatru.

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program na sobotę 15 i niedzielę 16 oraz na wtorek 18 i środę 19 grudnia.

Sensacja!

Sensacja!

W Krainie lwów i panter

Niezwyczajnie sensacyjne przygody kapitana Olivera Peera w 6-ciu aktach w wykonaniu najwybitniejszych artystów sceny Kopenhaskiej, z znakomitą artystką
dunską Martą Novelly w roli głównej

Rzecz dzieje się w Afryce, Ameryce i na wyspach Kanaryjskich.

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. Alojzego Salzberga.

Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

W niedzielę dnia 16-go o godz. 3-jej
po południu i w poniedziałek 17
do godziny 5-jej po południuSpecjalne przedstawienie dla młodzieży
W programie między innymi

KOSCIUSZKO

POD

RAGŁAWICAMI

dramat historyczny w 4-ach aktach w wykonaniu artystów Krakowskich

Szczegóły w programach i afiszach.

„KAWA ZDROWIA”

jest
SMACZNĄ,
POŻYWNĄ,
AROMATYCZNĄ
EKONOMICZNĄ,

Dając możność przekonania się o jej zawartości, i że takowa w zupełności zastępuje kawę brazylijską, dla wypróbowania uskuteczniamy sprzedaż już od jednego łuta (za 10 fen.).

Tym Sz. konsumentom, którzy poszukują kawy prawdziwej, przeplacają wyśrubowaną zwykłą a otrzymują i produkt starzy i zwierzyli, zwracamy baczność uwagę, że można uniknąć zbytecznego wysiłku, próbując przedtem naszej „Kawy zdrowia”. Cena detaliczna:
za 1 paczkę Mk. 3.10
„ 1/2 „ 1.50Hurtowym odbiorcom
ustępstwo.

Dla uniknięcia fałszyfikatów przy zakupach prosimy zwracać baczność uwagę na niniejszą etykietę.

MIELONA
„KAWA ZDROWIA”
CZĘSTOCHOWSKA ELEKTRYCZNA FABRYKA
„PALENIA KAWY”

POD FIRMĄ
MOKRA KAWA

DOM IMPORTOWY
PIOTROWSKI & SMIGRODZKI
CZĘSTOCHOWA, UL. PIARM 2 & 4, TEL. 110

Księgarnia Gebethnera i Wolffa
w Warszawie poleca dzieła pedagogiczne
Reussnera do bardzo przedkłej i najłatwiejszej
nauki języków obcych w Szkole
i Domu bezpłatnie, bo bez nau-
czyciela z objaśnieniem wymowy i
kluczem pod t.SAMOUCEK:
Polsko - Niemiecki kurs wstępny
(Elementarny) po fen. 15, 40, 80, m. 150;
— kurs I-szy mk. 3; — kurs II-gi m. 5;
— Rusko-Niemiecki po f. 15, 40, 80,
mk. 150, 550. Polsko - Francuski
kurs I-szy m. 3; kurs II-gi m. 8; — Pol-
sko-Angielski kurs I-y m. 2; — kurs II-gi m.
— Polsko-Ruski po fen. 15, 40, 80, mk.
5 0,350 0255 -

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie
ul. Panny Marji № 10.

Zęby sztuczne. Plomby

wymywanie zębów

codz. od 9-jej do 1-jej po południu.
Ceny bardzo przystępne.Polecam Podeszwy drewniane
sprzedaż hurtowa i detaliczna
ulica Kościuszki № 26W Zawierciu do sprzedania dom muro-
wany z cegły piętrowy o 2-ch sypialniach
— lub na zamianę w Częstochowie. Wiadomość
w kanczyce służby ul. Kościuszki 45. 1142-Karańskie futro bardzo dobre do sprze-
dania. Wiadomość w Adm. Gońca. 1143-

Lekarz Dentysta

Stefan Barylski

ul. Panny Marji Nr. 49

przyjmuje od 10-11-3-7

Ceny przedwojenne.

Meble, stoły, biurka, biblioteki, szafy,
łóżka otomana, garnitury salonowe, pia-
nino i fortepian ul. Panny Marji № 12 1136-
E oszukuje posady kasjerki lub ekspedjentki.
Wiad. w „Gońcu”. 1106-

Stanisław Rumszewicz

adwokat przysięgły

w Częstochowie ul. Piękną № 7

parter front (obok sądu pokoju

1-go okręgu)

Przyjmuje od 9-jej do 9 i pół rano

i od 2-jej do 5-jej po południu.

Nowo utworzony chrześcijański skład, kupu-
je i sprzedaje po cenach umiarkowanych róż-
nego rodzaju używane meble: pianina, maszyny
do szycia i t. p. ul. Panny Marji № 73 obok par-
ku przyjmując w komis. —

Redaktor - wydawca F. D. Wilkoszewski.

Odbito w drukarni „Pracownicy” w Gońcu Częstochowskim